

A. Η ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΠΕΙΡΑΤΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1. Η ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΠΕΙΡΑΤΕΙΑ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

1.1. Η Εταιρεία Προστασίας Οπτικοακουστικών Έργων (ΕΠΟΕ) είναι ο μοναδικός οργανισμός συλλογικής προστασίας στην Ελλάδα, ο οποίος έχει αμιγώς διωκτικό χαρακτήρα, είναι μη κερδοσκοπικός και δραστηριοποιείται από το 1985. Μέλη της ΕΠΟΕ είναι ημεδαπές και αλλοδαπές εταιρίες παραγωγής και διανομής οπτικοακουστικών έργων (κινηματογραφικές ταινίες, ηλεκτρονικά παιχνίδια κλπ.).

1.2. Η διαδικτυακή πειρατεία οπτικοακουστικών έργων (ταινιών και τηλεοπτικών σειρών πάσης φύσης) λαμβάνει τις εξής κυρίως μορφές, με την καταβολή ή μη οικονομικού ανταλλάγματος:

α). δημόσια προβολή/παρουσίαση.

β). παροχή δυνατότητας «κατεβάσματος» (downloading), δίνοντας ταυτόχρονα τη δυνατότητα για αποθήκευσή των έργων στο σκληρό δίσκο του προσωπικού υπολογιστή

γ). παράνομη μετάφραση των κειμένων/διαλόγων, στην ελληνική γλώσσα, και στον, εν συνεχεία, υποτιτλισμό των έργων, ο οποίος επιτρέπει, ουσιαστικά, την παρακολούθησή τους.

2. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΗΣ ΕΠΟΕ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗΣ ΠΕΙΡΑΤΕΙΑΣ

2.1. Μέχρι σήμερα, με πρωτοβουλία της ΕΠΟΕ, έχουν αφαιρεθεί από διάφορες παράνομες ιστοσελίδες περισσότεροι από διακόσιες χιλιάδες (200.000) σύνδεσμοι (links) που παρέπεμπαν κυρίως σε κινηματογραφικά έργα.

2.2. Το 2009 είχαν καταγραφεί στο ελληνικό διαδίκτυο 35 παράνομες ιστοσελίδες. Λόγω της αύξησης της ευρυζωνικότητας, ο αριθμός των ιστοσελίδων αυξήθηκε γεωμετρικά. Ως αποτέλεσμα των ενεργειών της ΕΠΟΕ την τελευταία τριετία (2009-2011) εκ των 200 παράνομων ιστοσελίδων στο ελληνικό διαδίκτυο, έχουν κλείσει οι 150 από αυτές, ενώ παραμένουν ενεργές 50 ιστοσελίδες.

2.3. Με πρωτοβουλία, επίσης, της ΕΠΟΕ έχουν ταυτοποιηθεί - εντοπιστεί με επιτυχία οι διαχειριστές τριάντα μίας (31) παράνομων ιστοσελίδων και έχουν κλείσει οι

πιο δημοφιλείς από αυτές, μεταξύ των οποίων και οι: www.gamato.info,
www.greekfun.com, www.greekz.com, www.tainies.org, www.greekddl.com.

Επιγραμματικά αναφέρουμε δύο περιπτώσεις με διακινούμενο περιεχόμενο ελληνικές και ξένες κινηματογραφικές ταινίες και τηλεοπτικές σειρές, ελληνική και ξένη δισκογραφία, ηλεκτρονικά παιχνίδια και προγράμματα Η/Υ, ψηφιακά βιβλία:

α). Στις 6 Μαρτίου 2010 κλείνει η ιστοσελίδα **www.gamato.info**, η διασημότερη ελληνική ιστοσελίδα παράνομου διαμοιρασμού προστατευόμενου περιεχομένου με:

850.000 εγγεγραμμένα μέλη

16.000.000 ημερήσιες σελιδοπροβολές

3.200.000 downloading – ολοκληρωμένες λήψεις ταινιών

Αμέσως μετά τη δημοσιοποίηση της σχετικής επιχείρησης της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος, σχεδόν το σύνολο των παράνομων ελληνικών ιστοσελίδων με αρχεία torrent ανέστειλαν τη λειτουργία τους και η κίνηση δεδομένων στο ελληνικό Internet μειώθηκε κατά 65%.

β). Στις 2 Φεβρουαρίου 2011 κλείνουν η, επίσης πολύ δημοφιλής, ελληνική ιστοσελίδα **www.thegreekz.com**, καθώς και τέσσερις σχετιζόμενες με αυτήν ιστοσελίδες παράνομου διαμοιρασμού προστατευόμενου περιεχομένου, με:

600.000 εγγεγραμμένα μέλη

14.000.000 ημερήσιες σελιδοπροβολές

2.500.000 downloading – ολοκληρωμένες λήψεις ταινιών

Μετά τη σχετική επιτυχή επιχείρηση της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος 8 ακόμα παράνομες ιστοσελίδες ανέστειλαν τη λειτουργία τους, ενώ η κίνηση δεδομένων στο ελληνικό διαδίκτυο μειώθηκε, περαιτέρω, κατά 50%.

3. ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗΣ ΠΕΙΡΑΤΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ, ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Οι συνέπειες του φαινομένου της διαδικτυακής πειρατείας πλήττουν οικονομικά τους δικαιούχους, το κράτος και το κοινωνικό σύνολο. Ενδεικτικά αναφέρουμε:

3.1. Μείωση καταστημάτων βίντεο κλαμπ /Απώλεια θέσεων εργασίας.

- Από 3.500 βίντεο κλαμπ το 2008, το 2012 υπάρχουν μόνο 500 και ο αριθμός τους συνεχώς μειώνεται.

- Τέσσερις ελληνικές εταιρίες διανομής βίντεο έχουν κλείσει μέχρι σήμερα, ενώ αλλοδαπές εταιρίες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα έχουν ήδη ανακοινώσει την αποχώρησή τους.

Παράπλευρη συνέπεια:

Τα παραπάνω έχουν σαν αποτέλεσμα την αύξηση των ποσοστών ανεργίας. Την τελευταία 3ετία (2009-2011) 10.000 και πλέον άτομα που εργάζονταν στον οπτικοακουστικό κλάδο έχασαν τη δουλειά τους.

3.2. Δραματική μείωση του τζίρου των νόμιμων επιχειρήσεων

- Μόνο για τις εταιρίες του οπτικοακουστικού κλάδου, ο τζίρος κατά την τελευταία 3ετία (2009-2011) έχει μειωθεί πάνω από 50%, ειδικότερα, δε, στον τομέα του βίντεο (DVD) πάνω από 80%.

Παράπλευρες συνέπειες:

- Αφαίρεση κινητήρου ανάπτυξης των σχετικών επιχειρήσεων ή/ και επενδύσεων από εγχώρια και ξένα κεφάλαια.

- Περαιτέρω συρρίκνωση της οπτικοακουστικής βιομηχανίας και ιδίως της κινηματογραφικής παραγωγής, συνεπώς μεγαλύτερη αύξηση των ποσοστών ανεργίας.

- Απώλεια εισοδήματος για το Κράτος, λόγω ανείσπρακτου φόρου εισοδήματος. Έχει καταγραφεί πως το Ελληνικό Δημόσιο μετρά απώλειες εσόδων, εξαιτίας της πειρατείας άνω από 200 εκατ. ευρώ ετησίως, μόνον από τη μη καταβολή ΦΠΑ και εργοδοτικών εισφορών. Συνακόλουθα, επέρχεται μείωση και των εσόδων των ασφαλιστικών ταμείων και αντίστοιχη επιβάρυνση των κοινωνικών κονδυλίων (ΟΑΕΔ κλπ).

3.3. Διακύβευση του κύρους της χώρας, λόγω της αδυναμίας επιβολής των σχετικών νόμων και τήρησης των διεθνών υποχρεώσεων.

Διακυβεύεται το κύρος της χώρας, λόγω της αδυναμίας επιβολής των σχετικών νόμων και τήρησης των διεθνών υποχρεώσεων.

Η Ελλάδα παραμένει στη λίστα επιτήρησης της ειδικής έκθεσης 301 των Η.Π.Α (special report 301 watch list USTR) παρά τις προσπάθειες που έχει καταβάλει τα τελευταία χρόνια για τον περιορισμό της διαδικτυακής πειρατείας, κυρίως μέσω των δράσεων της ΕΠΟΕ, με συνέπεια **το ενδεχόμενο επιβολής εμπορικών κυρώσεων εις βάρος της.**

3.4. Ενίσχυση της παραοικονομίας και του παραεμπορίου

Το διαδίκτυο αποτελεί τη βασικότερη πηγή παράνομης προμήθειας οπτικοακουστικών και άλλων έργων, τα οποία εγγράφονται σε υλικούς φορείς ήχου και εικόνας (DVDs και CDs) και τα οποία διατίθενται από οργανωμένα κυκλώματα και καταλήγουν στο κοινό μέσω πλανόδιων και άλλων πωλητών έναντι οικονομικού ανταλλάγματος (φυσική πειρατεία), ενισχύοντας περαιτέρω την παραοικονομία και το παραεμπόριο.

B. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗΣ ΠΕΙΡΑΤΕΙΑΣ

Στη συνέχεια θα αναφερθούμε στους πρόσφορους, κατά τη γνώμη μας, τρόπους αντιμετώπισης της διαδικτυακής πειρατείας, για την οποία θεωρούμε ότι οι πάροχοι μπορούν να συμβάλουν ουσιαστικά.

1. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΣΤΗΝ ΠΑΤΑΞΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗΣ ΠΕΙΡΑΤΕΙΑΣ

1.1. Είναι γνωστό ότι το διαδίκτυο, λόγω του τρόπου και του σχεδιασμού της λειτουργίας του, «προσφέρει» πλήρη ανωνυμία σε παραβάτες, οι οποίοι επιδίδονται σε συστηματική πειρατεία οπτικοακουστικών έργων.

Η ανωνυμία αυτή καθιστά ιδιαίτερα δυσχερή τόσο τον εντοπισμό των παραβατών, όσο και την συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων, ικανών να στοιχειοθετήσουν, σε ποινικό και αστικό επίπεδο, την εκάστοτε παράνομη δραστηριότητα, για την απόδειξη της οποίας απαιτούνται, εξάλλου, σημαντικές τεχνικές γνώσεις. Επιπλέον, επειδή η διαδικτυακή πειρατεία έχει αναπτυχθεί τα τελευταία χρόνια, η νομοθεσία για την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας δεν έχει καταστεί δυνατό να

καλύψει τα κενά που έχουν προκύψει από την εξέλιξη των σχετικών τεχνολογικών δεδομένων.

1.2. Υποστηρίζεται η άποψη ότι οι πάροχοι, διά των παρεχόμενων υπηρεσιών τους, συμβάλλουν με έμμεσο τρόπο στο φαινόμενο της διαδικτυακής πειρατείας, για το οποίο ευθύνονται τρίτα πρόσωπα (χρήστες/ συνδρομητές).

Ο κοινοτικός νομοθέτης, με τρόπο διορατικό, είχε, ήδη από τις αρχές του 2000, αποτυπώσει έγκαιρα το κομβικό ρόλο των παρόχων, υπό την ιδιότητά τους ως διαμεσολαβητών, για την πάταξη της παραβατικότητας στο διαδίκτυο γενικά και της παραβίασης των πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων ειδικότερα.

1.3. Η αναμφισβήτητη βούληση του κοινοτικού νομοθέτη για την αντιμετώπιση της παραβατικότητας στο διαδίκτυο με τη συμμετοχή των παρόχων, τους οποίους θεωρεί ως τους κατ' εξοχήν αρμόδιους, προκύπτει από τις κοινοτικές οδηγίες 2000/31/EK *«για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά»* και 2001/29/EK *«εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και των συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας»*. Τις οδηγίες αυτές μάλιστα, τις διασύνδεσε, σύμφωνα με τις αιτιολογικές σκέψεις πενήντα (50) της οδηγίας 2000/31/EK και δέκα έξι (16) της οδηγίας 2001/29/EK, θέτοντας ως προϋπόθεση τη θέση τους σε ισχύ βάσει παρόμοιου χρονοδιαγράμματος, προκειμένου να εγκαθιδρυθεί ένα σαφές κανονιστικό πλαίσιο περί ευθύνης των μεσαζόντων για παραβιάσεις δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων σε κοινοτικό επίπεδο.

Χαρακτηριστική είναι η αιτιολογική σκέψη πενήντα εννέα (59) της Οδηγίας 2001/29/EK, σύμφωνα με την οποία *«Ιδιαίτερα στο ψηφιακό περιβάλλον, οι υπηρεσίες των διαμεσολαβητών μπορούν να χρησιμοποιούνται όλο και συχνότερα από τρίτους για την προσβολή δικαιωμάτων, σε πολλές περιπτώσεις οι διαμεσολαβητές έχουν μεγαλύτερη δυνατότητα να θέσουν τέρμα σ' αυτή την προσβολή...»*.

Εντύπωση, μάλιστα, προκαλεί η διατύπωση της ίδιας αιτ. σκέψης, σύμφωνα με την οποία, *«οι δικαιούχοι θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα ασφαλιστικών μέτρων κατά του διαμεσολαβητή που διαπράττει για λογαριασμό τρίτου την προσβολή του προστατευόμενου έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικειμένου εντός δικτύου»*.

Προς την ίδια κατεύθυνση, η βούληση του κοινοτικού νομοθέτη επιβεβαιώνεται και από την αιτιολογική σκέψη σαράντα πέντε (45) της Οδηγίας 2000/31/EK, σύμφωνα με την οποία «Οι εκ της παρούσας οδηγίας περιορισμοί της ευθύνης των ενδιάμεσων φορέων παροχής υπηρεσιών δεν θίγουν τη δυνατότητα επιβολής μέτρων ποικίλης φύσεως που μπορούν να συνίστανται ιδίως σε αποφάσεις δικαστηρίων ή διοικητικών αρχών, οι οποίες διατάσσουν την παύση ή πρόληψη τυχόν παραβάσεων...».

2. ΠΑΥΣΗ Ή ΠΡΟΛΗΨΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ Ή ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

Στα πλαίσια των ρυθμίσεων των παραπάνω οδηγιών, για την παύση ή πρόληψη τυχόν παραβάσεων στο διαδίκτυο, εκ μέρους των παρόχων προβλέπεται η προηγούμενη λήψη απόφασης είτε από δικαστήριο είτε από διοικητική αρχή.

2.1. ΠΑΥΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ

Η πρόβλεψη για τη δυνατότητα λήψης ασφαλιστικών μέτρων κατά των διαμεσολαβητών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραπάνω οδηγίες, έχει ήδη υλοποιηθεί στις περισσότερες χώρες μέλη της ΕΕ, μεταξύ αυτών και στην Ελλάδα.

Η διάταξη του άρθρου 8 παρ. 3 της οδηγίας 2001/29/EK, καθώς και η διάταξη του άρθρου 9 παρ. 1 της οδηγίας 2004/48 έχουν ενσωματωθεί στο ελληνικό δίκαιο με τις διατάξεις των άρθρων 64Α και 65 του Ν. 2121/1993.

Στην Ελλάδα, η διάταξη αυτή τέθηκε σε εφαρμογή προσφάτως με την έκδοση της υπ' αριθμ. 4658/2012 απόφασης ασφαλιστικών μέτρων του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, ύστερα από σχετική αίτηση τεσσάρων οργανισμών συλλογικής διαχείρισης και προστασίας και άλλων που παρενέβησαν κατά τη διαδικασία. Με το αναλυτικό και εμπειριστατωμένο σκεπτικό της, η απόφαση αυτή αποτέλεσε ένα σημαντικό βήμα για την υλοποίηση της συγκεκριμένης νομοθεσίας, προς το σκοπό της προστασίας των δικαιωμάτων των δικαιούχων στο διαδίκτυο.

Οι σχετικές διαδικασίες αποδεικνύονται, όμως, ιδιαίτερα χρονοβόρες και, για αυτό, θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν, ενδεχομένως, αλυσιτελείς. Είναι χαρακτηριστικό ότι η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων κατατέθηκε τον Νοέμβριο του 2010.

Η δικάσιμος για τη συζήτηση της αίτησης ορίστηκε για τον Μάιο του 2011, αναβλήθηκε για το Νοέμβριο του ίδιου έτους, οπότε και συζητήθηκε, η δε απόφαση εκδόθηκε, σε σχετικά γοργούς ρυθμούς για τη φύση και δυσκολία της υπόθεσης, τον Μάιο του 2012, δηλαδή ενάμιση χρόνο μετά την κατάθεση της αίτησης. Σημειωτέον, επειδή η ισχύ της σχετικής απόφασης είναι προσωρινή, θα πρέπει να ακολουθήσει η κατάθεση και η συζήτηση της τακτικής αγωγής, η εκδίκαση της οποίας αναμένεται να διαρκέσει πολύ περισσότερο.

Θα πρέπει να σημειωθεί, όμως, και μία θετική διάσταση της εκδικασθείσας αίτησης. Η ιστοσελίδα για την οποία ζητήθηκε η διακοπή πρόσβασης των συνδρομητών των παρόχων, διέκοψε αυτοβούλως τη λειτουργία της και, έκτοτε, παραμένει ανενεργή. Προκύπτει, συνεπώς, ότι οι σχετικές ένδικες διαδικασίες λειτουργούν, ως ένα βαθμό, και αποτρεπτικά.

2.2. ΠΑΥΣΗ Ή ΠΡΟΛΗΨΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

2.2.1. Η διαδικασία παύσης ή παράληψης παραβάσεων, μέσω αποφάσεων διοικητικής αρχής, ακολουθείται στην Ισπανία, με άγνωστα, προς το παρόν, αποτελέσματα, δεδομένου ότι η σχετική νομοθεσία τέθηκε σε ισχύ τον Απρίλιο του 2012.

Η σχετική πρόβλεψη από την κοινοτική νομοθεσία γίνεται στα πλαίσια της Οδηγίας 2000/31/ΕΚ, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη σαράντα πέντε (45). Αποτυπώνεται θετικά και στις διατάξεις των άρθρων 12 παρ. 3, 13 παρ. 3 και 14 παρ. 3 (άρθρα 11 παρ. 3, 12 παρ. 3 και 13 παρ. 3 του ΠΔ 131/2000) τα οποία ορίζουν ότι «Το παρόν άρθρο δεν θίγει τη δυνατότητα να επιβληθεί δικαστικά ή διοικητικά στον φορέα παροχής υπηρεσιών η παύση ή η πρόληψη της παράβασης».

2.2.2. Υπό το φως των παραπάνω σύντομων παρατηρήσεων και δεδομένων των αντιρρήσεων και επιφυλάξεων των παρόχων για τη συμμετοχή τους στην επιβολή των δικαιωμάτων των δικαιούχων στο διαδίκτυο, η ίδρυση ανεξάρτητης διοικητικής αρχής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρο 101^A του Συντάγματος, επιφορτισμένης με τον κεντρικό έλεγχο της παραβατικότητας στο διαδίκτυο, αποτελεί

ίσως την πλέον πρόσφορη λύση για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της διαδικτυακής πειρατείας.

Η αρχή αυτή, στην σύνθεση της οποίας είναι δυνατόν να μετέχουν δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί, θα είναι αρμόδια να λαμβάνει έγγραφες τεκμηριωμένες καταγγελίες εκ μέρους των δικαιούχων, να ελέγχει τη βασιμότητά τους, να διατάζει τα κατάλληλα ανά περίπτωση μέτρα, τα οποία είναι δυνατόν να συνίστανται στη διακοπή πρόσβασης σε ιστοσελίδες που αποδεδειγμένα διαθέτουν ή διακινούν παράνομα προστατευόμενο περιεχόμενο ή σε ιστοσελίδες που, χωρίς την άδεια των δικαιούχων, διευκολύνουν ή, σε κάθε περίπτωση, παρέχουν εργαλεία (λ.χ. λογισμικό, υπότιτλους κλπ.) για την παράνομη καταφόρτωση, ανταλλαγή και εν γένει διακίνηση αρχείων στα οποία ενσωματώνονται προστατευόμενα έργα.

Επίσης, υπό την αιγίδα της αρχής αυτής, θα ήταν δυνατή η υλοποίηση μίας διαδικασίας, κατά το γαλλικό μοντέλο των «τριών σταδίων», με την κύρωση της μείωσης και όχι της διακοπής της ταχύτητας για τους παραβάτες, η επιβολή της οποίας θα επιτρέπει την απολύτως αναγκαία πρόσβαση στο διαδίκτυο (ηλεκτρ. ταχυδρομείο κλπ.). Τα θετικά αποτελέσματα στη Γαλλία αποτελούν κίνητρο για το πρόσφορο της εφαρμογής της σχετικής διαδικασίας.

Επιγραμματικά, με την ίδρυση μίας τέτοιας ανεξάρτητης διοικητικής αρχής:

- α) θα επιτευχθεί ο κεντρικός έλεγχος της παράνομης διαδικτυακής διάθεσης, διακίνησης και ανταλλαγής αρχείων που περιέχουν προστατευόμενα έργα,
- β) θα επιτευχθεί η ταχεία διεκπεραίωση των σχετικών διαδικασιών,
- γ) με τη συνεργασία και των δικαιούχων, θα διασφαλιστεί η σύννομη συμμετοχή των παρόχων υπηρεσιών διαδικτύου στις σχετικές διαδικασίες,
- δ) το κύρος μιας ανεξάρτητης διοικητικής αρχής θα αποτελεί εγγύηση για τη διασφάλιση του σεβασμού των συμπλεκόμενων δικαιωμάτων και συμφερόντων.

3. ΑΡΣΗ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ

3.1. Η άρση του απορρήτου πιστεύουμε ότι είναι ένα πρόσθετο όπλο στη μάχη κατά της διαδικτυακής πειρατείας. Η συμπερίληψη των κακουργηματικών παραβάσεων του νόμου της πνευματικής ιδιοκτησίας στα αδικήματα εκείνα για τα οποία, σύμφωνα με τον Ν. 2225/1994, είναι δυνατόν να διαταχθεί άρση του απορρήτου των επικοινωνιών,

θεωρούμε ότι θα βοηθήσει όχι μόνο αποτρεπτικά, αλλά και προς την κατεύθυνση εντοπισμού των φυσικών προσώπων/ διαχειριστών των παράνομων ιστοσελίδων.

3.2. Στα πλαίσια λειτουργίας μίας ανεξάρτητης διοικητικής αρχής, οι σχετικές διαδικασίες θα είναι δυνατόν να διεκπεραιώνονται κεντρικά και, για αυτό, πιο γρήγορα, αποφεύγοντας τις υφιστάμενες γραφειοκρατικές αγκυλώσεις.

4. ΘΕΣΠΙΣΗ ΕΥΛΟΓΗΣ ΑΜΟΙΒΗΣ Ή ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΛΟΓΗΣ ΑΜΟΙΒΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΚΑΤΑΦΟΡΤΩΣΕΙΣ (DOWNLOADING).

4.1. Προτάσεις που υποστηρίζουν ενδεχόμενη θέσπιση εύλογης αμοιβής ή επέκταση της εύλογης αμοιβής για την ιδιωτική αναπαραγωγή και στις ψηφιακές καταφορτώσεις (downloading) έχουμε τη γνώμη ότι δεν λαμβάνουν υπόψη τους όλα τα δεδομένα, που αφορούν στο δικαίωμα της ψηφιακής διάθεσης (making available right).

4.2. Η καθιέρωση μίας τέτοιας αμοιβής, η οποία θα σημάνει τη νομιμοποίηση της ανταλλαγής αρχείων P2P, παραγνωρίζει τον απόλυτο χαρακτήρα του σχετικού δικαιώματος, προσκρούει, δε, στο διεθνές και κοινοτικό δίκαιο, αφού δεν προβλέπεται υποχρεωτική συλλογική διαχείριση του δικαιώματος αυτού. Σε πρακτικό επίπεδο, η θέσπισή της θα οδηγούσε, με έμμεσο τρόπο, στη νομιμοποίηση της προμήθειας, εκ μέρους των χρηστών, των αρχείων, που περιέχουν προστατευόμενα έργα, από τις ιστοσελίδες που τα διακινούν παράνομα, δηλαδή στη νομιμοποίηση αυτών των ίδιων των παράνομων ιστοσελίδων.

4.3. Στο επίπεδο της προσφοράς νομίμων υπηρεσιών από τους δικαιούχους, θα ακυρώσει τις προσπάθειες και τις μεγάλες επενδύσεις για τις νόμιμες ψηφιακές πλατφόρμες που προωθούνται. Το δικαίωμα της ψηφιακής διάθεσης θεσπίστηκε για την προώθηση, ακριβώς, αυτών των υπηρεσιών.

4.4. Είναι αξιοσημείωτο ότι στις 21/09/2012 το ανώτατο δικαστήριο της Ολλανδίας παρέπεμψε στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) διάφορα ερωτήματα (υπόθεση *ACI v. Stichting De Thuis kopie*), σχετικά με το ζήτημα της επέκτασης της εύλογης αμοιβής για την ιδιωτική αναπαραγωγή και στις ψηφιακές καταφορτώσεις (downloading) από παράνομες πηγές. Σημειώνεται ότι στην Ολλανδία το κατέβασμα για ιδιωτική χρήση ακόμα και από παράνομες πηγές θεωρείται νόμιμο. Το

κυριότερο ερώτημα, στο οποίο θα κληθεί να απαντήσει το ΔΕΕ, έγκειται στο εάν η ιδιωτική αναπαραγωγή μπορεί να είναι νόμιμη μόνο στην περίπτωση που πραγματοποιείται από νόμιμη πηγή (βλ. και υπόθεση *UPC Telekabel Wien GmbH v. Constantin Film Verleih GmbH*, C-314/12). Δηλαδή το ΔΕΕ καλείται να αποφασίσει αν είναι νόμιμο το «κατέβασμα» (downloading) προστατευόμενου περιεχομένου για προσωπική χρήση ακόμη και αν έχει ανέβει από παράνομες πηγές.

Η απόφαση του ΔΕΕ αναμένεται με ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Επίσης, θα είναι ενδιαφέρον να δούμε αν θα ληφθεί υπόψη από το ΔΕΕ ο ιδιαίτερος τεχνικός παράγοντας που χαρακτηρίζει την ανταλλαγή αρχείων P2P, δηλαδή ότι ο χρήστης που «κατεβάζει» αρχεία με προστατευόμενα έργα τα καθιστά ταυτόχρονα διαθέσιμα για «ανέβασμα» (uploading) προς τους άλλους χρήστες.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ

5.1. Κατά τον ίδιο τρόπο που όλοι μας, ως πολίτες, επιθυμούμε και διεκδικούμε την απόλυτη προστασία των δικαιωμάτων μας στην εμπράγματη ιδιοκτησία, στην ελευθερία της έκφρασης, στη διαφύλαξη των προσωπικών δεδομένων και του απορρήτου της επικοινωνίας, έτσι και οι δημιουργοί και οι δικαιούχοι επιθυμούν και διεκδικούν, ως δικαιούνται, την απόλυτη προστασία και διαφύλαξη των έργων και δικαιωμάτων τους, από την εκμετάλλευση των οποίων προσδοκούν να ζήσουν.

5.2. Τα οφέλη από την συνειδητοποιημένη, συντονισμένη και αποτελεσματική πάταξη της διαδικτυακής πειρατείας θα είναι πολύ μεγάλα όχι μόνο για τους δικαιούχους, αλλά και για την πολιτεία, κυρίως σήμερα που διέρχεται σοβαρή οικονομική κρίση. Είναι ανάγκη να ληφθούν άμεσα μέτρα τόσο σε εθνικό όσο και σε κοινοτικό/διεθνές επίπεδο.

5.3. Τα τελευταία χρόνια, έχουν ανακύψει πολλά ζητήματα σε σχέση με την αντιμετώπιση της διαδικτυακής πειρατείας, κυρίως, δε, η συμμετοχή των παρόχων στην επιβολή των πνευματικών και συγγενικών δικαιωμάτων έχει προκαλέσει και συνεχίζει να προκαλεί συζητήσεις και δισταύμενες απόψεις.

Προς αυτή την κατεύθυνση, η εφαρμογή των εθνικών δικαίων των κρατών μελών, που έχουν ενσωματώσει τις σχετικές κοινοτικές διατάξεις, έχει οδηγήσει σε διαφορετικές, ενίοτε και αντιφατικές, προσεγγίσεις. Ομοίως, σε δικαστηριακό επίπεδο,

παρατηρείται διεθνώς διαφοροποίηση στις αιτιολογίες (σκεπτικά) των αποφάσεων και σε μη ομοιόμορφες λύσεις.

Για αυτούς τους λόγους, ο κοινοτικός νομοθέτης θα πρέπει να αναλάβει πρωτοβουλία για την ενιαία και ομοιόμορφη αντιμετώπιση του ζωτικού ζητήματος της αντιμετώπισης της διαδικτυακής πειρατείας με την έκδοσης μίας οδηγίας, η οποία θα επιλύει συνολικά, κατά το δυνατόν, τα σχετικά ζητήματα, λαμβάνοντας υπόψη τα συμπλεκόμενα δικαιώματα και συμφέροντα.

Μέχρι, όμως, να υλοποιηθεί μία τέτοια νομοθεσία, η συνεργασία δικαιούχων και παρόχων στη λογική της αυτορρύθμισης, φαίνεται να είναι ο πλέον πρόσφορος τρόπος για την, επί τους παρόντος, αντιμετώπιση του ζητήματος.